

Perusopetus / mobiililaitteiden käyttökyselyn tulokset

Sivla 16.06.2026
567/00.01.03/2026

Valmistelija perusopetuksen rehtori Paula Huuska p. 044 4506122
paula.huuska@jamsa.fi

Lainsäädäntö

Sivistyslautakunnan kokouksessa 18.6.2025 on hyväksytty § 79 (Järjestyssäännöt/ perusopetus sekä toimintaohjeet aamu- ja iltapäivätoimintaan, koulujen kerhotoimintaan ja harrastamisen Suomen - mallin mukaiseen toimintaan 1.8.2025 alkaen) perusopetuksen järjestyssäännöistä 1.8.2025 alkaen. Päätökseen on kirjattu, että järjestyssääntöjen ja toimintaohjeiden toimivuutta seurataan ja arvioidaan lukuvuoden aikana, viimeistään kuitenkin kevätlukukauden päätteeksi.

Järjestyssääntöjen uudistuksen taustalla on ollut perusopetuslain muutos 29.4.2025 (PoL 29 §, 4 mom) koskien puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä perusopetuksen oppitunneilla. Laki tuli voimaan 1.8.2025.

Muutoksen keskeinen sisältö ja arviointi

Perusopetuslain muutos mahdollisti digitaalisten laitteiden käytön rajoittamisen tai kieltämisen myös muuna kouluajankäytön aikana. Perusopetuslain 29 §:n puhelimiin ja muihin mobiililaitteisiin liittyvän sääntelyn tarkoituksena on luoda perusopetukseen työrauhaa, edistää oppimista ja oppimiseen keskittymistä, rajoittaa puhelimen oppimista häiritsevää käyttöä, edistää liikunnallista elämäntapaa ja tunne- ja vuorovaikutustaitojen oppimista kasvokkain sekä mahdollistaa puhelimen käyttö oppimisessa ja terveydellisistä syistä.

Jämsän kaupungin perusopetuksen järjestyssääntö 7. Digitaalisten laitteiden käyttö (1.8.2025 alkaen):

- Puhelinta tai muuta mobiililaitetta ei saa käyttää oppitunnin aikana lukuun ottamatta niiden käyttöä opettajan luvalla oppimistarkoitukseen taikka rehtorin tai opettajan luvalla henkilökohtaiseen terveydenhoitoon taikka perusopetuslain 31 §:ssä tarkoitettuna apuvälineenä.
- Puhelimen käyttö on sallittua siirtymien aikana ulkona ja 7.-9.-luokkien välitunnilla ulkona.
- Ruokailussa, juhlissa, muissa tilaisuuksissa tai vierailukohteissa puhelimen käyttö on kielletty.
- Puhelimet ja muut mobiililaitteet säilytetään oppitunnin aikana oppilaan lukollisessa kaapissa tai puhelinparkissa. Alakouluikäisten mobiililaitteiden säilytyspaikka voi olla myös oppilaan oma reppu.
- Puhelimet ja muut mobiililaitteet säilytetään oppilaan omassa lukollisessa kaapissa tai oppilaan repussa välitunnin, ruokailun ja sisällä

tapahtuvien siirtymien aikana. Poikkeuksena ulkona tapahtuvat siirtymät kaikkien oppilaiden osalta ja 7.-9.-luokkien välitunnit ulkona.

- Puhelimet ja muut mobiililaitteet pidetään äänettömässä ja häiriöttömässä tilassa.
- Puhelinta ja muuta mobiililaitetta saa käyttää rehtorin tai opettajan luvalla, jos oppilaalla on kiireellinen tarve olla oppitunnin aikana yhteydessä huoltajaan esimerkiksi sairastumisen vuoksi.
- Oppilaalla on aina oikeus soittaa hätätilanteessa hätänumeroon.
- Puhelinta tai muuta mobiililaitetta ei saa käyttää toisen henkilön kuvaamiseen tai videoimiseen ilman opettajan ja kuvattavan henkilön lupaa. Toisia henkilöitä koskevien kuvien ja videoiden julkaisu internetissä, sosiaalisessa mediassa tai muussa julkisessa paikassa on kielletty ilman asianomaisen henkilön lupaa.

Samassa yhteydessä sivistyslautakunta päätti, että aamu- ja iltapäivätoiminnassa ja koulujen kerhotoiminnassa sekä nuorisolain mukaisessa harrastamisen Suomen mallin nuorten harrastustoiminnassa puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä rajoitetaan. Rajoitetaan siten, että toimintaan osallistuvat säilyttävät puhelimet ja muut mobiililaitteet häiriöttömässä tilassa esimerkiksi omassa repussa toiminnan aikana ja puhelinta saa käyttää vain toimintaa ohjaavan henkilön luvalla. Tästä poikkeuksina ovat puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttö:

- toimintaa ohjaavan henkilön luvalla tapahtuva toiminnan luonteesta johtuva käyttö
- henkilökohtaiseen terveydenhoitoon tai apuvälineenä
- jos toimintaan osallistuvalla on kiireellinen tarve olla toiminnan aikana yhteydessä huoltajaan esimerkiksi sairastumisen vuoksi.
- toimintaan osallistuvalla on aina oikeus soittaa hätätilanteessa hätänumeroon.
- puhelinta tai muuta mobiililaitetta ei saa käyttää toisen henkilön kuvaamiseen tai videoimiseen ilman toimintaa ohjaavan henkilön ja kuvattavan henkilön lupaa. Toisia henkilöitä koskevien kuvien ja videoiden julkaisu internetissä, sosiaalisessa mediassa tai muussa julkisessa paikassa on kielletty ilman asianomaisen henkilön lupaa.

Jämsän kaupungin perusopetuksessa on mobiililaitteiden käyttöä koulupäivän aikana seurattu ja arvioitu lukuvuoden aikana henkilöstökokouksissa.

5.-20.5.2026 on perusopetuksen oppilailla, huoltajilla ja opetus- sekä ohjaushenkilöstöllä ollut mahdollisuus osallistua järjestyssäännön kohdan 7. arviointiin. Arviointi on suoritettu sähköisellä kyselyllä ja siitä on tiedotettu Wilma-järjestelmässä. Kyselyssä on selvitetty oppilaiden, huoltajien ja henkilökunnan näkemyksiä puhelinten koulupäivän aikaisesta käytön rajaamisesta ja rajaamisen vaikutuksista koulurauhaan

sekä hyvinvointiin. Vuosiluokkien 7-9 oppilailta, huoltajilta ja koulujen henkilökunnilta selvitettiin myös sääntöjen toimivuutta koulujen arjessa.

Kyselyyn vastanneista vuosiluokkien 1-6 oppilaista 74% koki nykyisen linjauksen digitaalisten laitteiden käytön rajoittamisesta oppituntien aikana hyvänä. Saman viiteryhmän huoltajista 82% koki rajoitukset toimivina ja opetus- sekä ohjaushenkilöstössä vallitsi 100% tyytyväisyys digitaalisten laitteiden rajaamisesta oppituntien aikana. Vl. 1-6 oppilaista 87% koki digitaalisten laitteiden käyttöön liittyvät säännöt selkeiksi ja toimiviksi. Opetus- ja ohjaushenkilöstössä vallitsi 100% tyytyväisyys sääntöjen selkeyteen. Saman viiteryhmän huoltajista 66% koki säännöt selkeiksi ja toimiviksi.

Kyselyyn vastanneista vuosiluokkien 7-9 oppilaista 64% koki nykyisen linjauksen digitaalisten laitteiden käytön rajaamisesta oppituntien aikana hyvänä. Saman viiteryhmän huoltajista 79% koki oppituntien aikaiset rajoitukset hyvänä ja opetus- ja ohjaushenkilöstöstä 88%. Vuosiluokkien 7-9 oppilailla on nykyisen järjestyssäännön mukaisesti mahdollisuus käyttää digitaalisia laitteita välitunneilla ulkona. 73% kyselyyn vastanneista vl. 7-9 oppilaista ja 59% kyselyyn vastanneista opetus- sekä ohjaushenkilöstöstä haluaa sallia jatkossakin digitaalisten laitteiden käytön ulkona välitunneilla.

Järjestyssäännössä linjataan, että puhelimet ja muut mobiililaitteet säilytetään oppituntien aikana oppilaan lukollisessa kaapissa tai puhelinparkissa. Alakouluikäisten mobiililaitteiden säilytyspaikka voi olla myös oppilaan oma reppu. Kyselyyn vastanneista vl. 1-6 opetus- ja ohjaushenkilöstöstä 90% ja vl. 7-9 opetus- ja ohjaushenkilöstöstä 73% koki ohjeen toimivan hyvin tai melko hyvin. Vl. 7-9 oppilaista 57% ja huoltajista 55% koki ohjeen toimivan hyvin tai melko hyvin.

Kyselyyn vastanneista vl. 7-9 oppilaista 87% ja huoltajista 89% tuntee säännöt hyvin tai melko hyvin. Kyselyyn vastanneista opetus- ja ohjaushenkilöstöstä 80% on täysin tai jokseenkin samaa mieltä siitä, että järjestyssäännöt ovat selkeät ja johdonmukaiset.

Kyselyn koontina voidaan todeta, että koulu yhteisön yhtenäiset säännöt helpottavat valvontaa ja luovat selkeän käsityksen odotuksista oppilaille. Erityisesti vl. 7-9 toivotaan yhteistä toimintakulttuuria järjestyssääntöjen noudattamiseen ja kasvatustyöhön. Tämä edellyttää koulujen sisällä ja koulujen kesken yhteistä keskustelua ja linjauksia kasvatustyön tueksi. Digitaalisten laitteiden käytöstä koulupäivän aikana on kyselyn perusteella tiedotettu selkeästi ja riittävästi.

Toimivalta, johon päätös perustuu:

Hallintosääntö: 31 §, kohta 7: Lautakuntien ja liikelaitosten johtokunnan tehtävät ja yleinen toimivalta. Lautakunta päättää toimialan käyttö- ja järjestyssäännöistä

Sivistyslautakunta päättää, että

- mobiililaitetekselyn tulokset eivät anna aihetta tehdä muutoksia Jämsän kaupungin perusopetuksen järjestyssääntöihin digilaitteiden käytön osalta.
- toimintaohjeet aamu- ja iltapäivätoimintaan, koulujen kerhotoimintaan ja harrastamisen Suomen mallin mukaiseen toimintaan pidetään voimassa.
- mobiililaitteiden käyttöä arvioidaan lv. 2026-2027 aikana ja tulokset saatetaan sivistyslautakunnan käsiteltäväksi.

-esihenkilöt huolehtivat, että järjestyssäännöt ja toimintaohjeet käydään läpi oppilaiden, toimintaan osallistuvien, kotien ja henkilöstön kanssa.

Päätös